

Notat til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

Europa-Parlamentets resolution vedr.
revisionen af den europæiske beskæftigelsesstrategi

Den europæiske beskæftigelsesstrategi

Med Amsterdamtraktatens vedtagelse (1997) blev beskæftigelsespolitikken gjort til et fælles EU anliggende og målet om at sikre høj beskæftigelse blev indarbejdet i Unionens overordnede målsætninger (Art. 2).

I praksis kom dette til udmøntning i form af en fælles europæisk beskæftigelsesstrategi. Strategien er formuleret som en række overordnede målsætninger og indsatsområder, de såkaldte beskæftigelsesretningslinier, som landene er blevet enige om skal afspejles i deres nationale politikker.

Siden 1998 har landene hvert år afleveret en national handlingsplan, som med direkte reference til retningslinierne redegør for den førte beskæftigelsespolitik, nye tiltag og effekten heraf. På baggrund af en evaluering af handlingsplanerne fremsætter Rådet på initiativ af Kommissionen årligt henstillinger til områder, hvor indsatsen i de enkelte lande evt. bør styrkes. Endvidere justeres retningslinierne i det omfang, det vurderes nødvendigt.

Baggrund for Europa-Parlamentets resolution

Det blev fra starten vedtaget, at beskæftigelsesstrategien skulle evalueres efter fem år, dvs. i 2002. Som led i denne øvelse offentliggjorde Kommissionen i juli i år meddelelsen "Taking stock of five years of the European Employment Strategy".

Meddelelsen, der bygger på nationale evalueringer foretaget i de enkelte lande samt på Kommissionens egne analyser, er tænkt som et bidrag til debatten om den fremtidige beskæftigelsesstrategi. Kommissionen opfordrer institutioner og organisationer på alle niveauer, og herunder Europa-Parlamentet, til at kommentere på meddelelsen og bidrage til debatten.

Europa-Parlamentets resolution

Europa-Parlamentet (EP) vedtog den 25. september 2002 en resolution om den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi med udgangspunkt i ovenfor nævnte meddelelse.

EP er enig med Kommissionen i, at de første fem år med beskæftigelsesstrategien har været en succes. En af begrundelserne skal findes i en øget koordination af social-, beskæftigelses- og makroøkonomisk politik.

EP understreger dog også, at der fortsat er problemer i form af høj ledighed og risiko for marginalisering af visse grupper. Skabelse af flere jobs udpeges i langt de fleste lande til at være den største udfordring fremover, idet nok så mange arbejdsmarkedspolitiske tiltag til at sikre folks beskæftigelsesevne ikke er noget værd, hvis der ikke er nogle jobs at få.

Resolutionen peger på områder, som EP mener bør indgå i Kommissionens videre arbejde med en ny strategi og i den fremtidige indsats mere generelt.

Behov for øget vækst:

Kommissionen opfordres til at lægge særlig vægt på fremme af jobskabelse samt at analysere årsagerne til den lave økonomiske vækst og fremsætte forslag til en øget efterspørgsel efter arbejdskraft.

Styrket indsats over for særlige grupper:

Med en stigning i den samlede beskæftigelse for øje opfordres Kommissionen til at gøre mere for at støtte tiltag til fremme af beskæftigelsen for kvinder, indvandrere og handicappede grupper. Betydningen af, at samarbejde med repræsentanter for de pågældende grupper, og herunder arbejdsmarkedets parter, understreges.

Inddragelse af flere aktører:

Overordnet set opfordres Kommissionen til at fremlægge forslag til, hvordan den europæiske beskæftigelsesproces mere aktivt kan involvere de forskellige aktører (a multi-level process). EP ønsker en proces, hvor både lokale, regionale, nationale og europæiske aktører - herunder NGO'er og andre civile organisationer - deltager i et samarbejde, hvor der ikke alene udstikkes målsætninger oppefra, men også gøres brug af de praktiske erfaringer nedefra.

I tillæg til en mere konsekvent inddragelse af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter og de civile organisationer, opfordrer EP til en videreudvikling af dialogen med de regionale og lokale myndigheder. En fremtidig beskæftigelsesstrategi bør i den sammenhæng tage højde for, at arbejdsmarkedsudviklingen varierer på tværs af lande og regioner, hvilket kan gøre det nødvendigt, at forskellige tiltag tages i brug for at sikre en balanceret udvikling for Unionen under ét.

EP ønsker endvidere en mere aktiv rolle til sig selv og til de nationale parlamenter. Kommissionen opfordres til at foreslå Rådet og medlemslandene, at de årlige nationale handlingsplaner diskuteres i de nationale parlamenter.

Behovet for at Kommissionen involverer kandidatlandene i processen frem mod en ny strategi fremhæves særskilt.

Europa-Parlamentets rolle:

I en række generelle bemærkninger om, at en fortsat brug af den åbne koordinationsmetode skal baseres på gensidig respekt og en ligelig inddragelse af alle institutioner og lande, ligger ønsket om en mere direkte rolle til EP.

I den nuværende situation udtaler EP sig om beskæftigelsesretningslinierne, men har fx ingen kompetence i forhold til de nationale handlingsplaner og i evalueringen af landenes indsats. EP insisterer på, at der i den kommende traktat lægges op til brug af proceduren for fælles beslutningstagen på dette område. EP forventer, at et sådan forslag vil indgå i Konventets forslag til en ny Traktat.

Endelig finder EP, at såvel de overordnede økonomiske retningslinier som beskæftigelsesretningslinierne på sigt bør indarbejdes i et fælles program for økonomisk, social og beskæftigelsespolitik. Programmet skal fremlægges i forbindelse med tiltrædelsen af en ny Kommission, udarbejdes i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og vedtages af Rådet og EP.

Henstilling til medlemslandene

EP benytter afslutningsvis lejligheden til at opfordre EU-landene til at arbejde mere for at sikre ligestillingen blandt kvinder og mænd bl.a. ved at fastsætte nationale mål for kvinders beskæftigelse, fremme kvinders adgang til uddannelse og efteruddannelse, og sammen med erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter arbejde for mere familievenlige arbejdsforhold.

Det videre arbejde

Med udgangspunkt i den igangværende debat og de tilkendegivelser, som fremsættes i løbet af efteråret, ventes Kommissionen at offentliggøre en meddelelse om rammerne for en revideret fælles europæisk beskæftigelsesstrategi i januar 2003.

Senere på året, formentlig i april 2003, fremsætter Kommissionen forslag til egentlige beskæftigelsesretningslinier. Det er disse, der efter behandling og vedtagelse i Rådet, vil danne udgangspunkt for de nationale handlingsplaner for beskæftigelsen (NAP'erne), som skal afleveres til november næste år.